

**MUHU VALLA 2025. AASTA EELARVE
JA EELARVE SELETUSKIRI**

Sisukord

Muhu valla 2025. a koondeelarve	3
Muhu valla 2025. a põhitegevuse tulud	4
Muhu valla 2025. a põhitegevuse kulud tegevusalade lõikes	5
Muhu valla 2025. a investeerimistegevus	7
Muhu valla 2025. a finantseerimistegevus	8
Üldosa	9
Põhitegevuse tulud	10
Põhitegevuse kulud	11
Investeerimis- ja finantseerimistegevus	15
Põhitegevuse tuleml, netovõlakoormus ja raha jääk	15
Ülevaade arengukavas kajastatud eesmärkide kavandatavast täitmise plaanist 2025.a	16
Võrdlus eelarvestrateegiaga 2025-2028	16

**Muhu valla 2025. a koondeelarve
eurodes**

	Eelarve 2025	Eelarve 2024
PÕHITEGEVUSE TULUD	4 773 871	4 420 083
Maksutulud	3 329 980	3 072 000
Kaupade ja teenuste müük	311 726	345 318
Saadavad toetused tegevuskuludeks	1 131 165	994 661
Muud tegevustulud	1 000	8 104
PÕHITEGEVUSE KULUD	4 188 446	3 974 783
Sotsiaalabitoetused	305 729	269 157
Antavad toetused tegevuskuludeks	23 474	22 865
Muud tegevuskulud	3 857 543	3 682 761
sh personalikulud	2 335 093	2 214 188
sh majandamiskulud	1 448 290	1 376 073
sh muud kulud	75 860	92 500
PÕHITEGEVUSE TULEM	585 425	445 300
INVESTEERIMISTEGEVUS	-686 045	-462 524
Põhivara müük (+)	25 000	30 000
Põhivara soetus (-)	-1 068 800	-576 966
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	467 700	165 000
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-77 200	-50 000
Finantstulud (+)	7 000	3 000
Finantskulud (-)	-39 745	-33 558
EELARVE TULEM (ülejääk (+), puudujääk (-))	-100 620	-17 224
FINANTSEERIMISTEGEVUS	237 320	78 444
Kohustuste võtmine (+)	380 000	200 000
Kohustuste tasumine (-)	-142 680	-121 556
LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS	136 700	61 220
Eelarve maht	5 516 871	4 756 863

Muhu valla 2025. a põhitegevuse tulud

	Eelarve 2025	Eelarve 2024
Maksud	3 329 980	3 072 000
Füüsilise isiku tulumaks	3 191 980	2 979 000
Maamaks	131 000	88 000
Reklaamimaks	7 000	5 000
Kaupade ja teenuste müük	311 726	345 318
Tulud üldistest valitsuse teenustest	20 000	22 450
Tulud korrakaitsealasest tegevusest	15 460	15 460
Tulud majandusalasest tegevusest	93 790	124 986
Tulud elamu-ja kommunaalmajandusest	59 396	59 924
Tulud kultuuri-ja kunstiasest tegevusest	71 760	71 970
Tulud haridusalasest tegevusest	47 570	46 778
Tulud sotsiaalalasest tegevusest	3 750	3 750
Saadavad toetused tegevuskuludeks	1 131 165	994 661
Tasandusfond	96 373	93 898
Toetusfond	826 161	826 298
Tegevuskuludeks saadud sihtfinantseerimine	208 631	74 465
Muud tegevustulud	1 000	8 104
PÕHITEGEVUSE TULUD KOKKU	4 773 871	4 420 083

Muhu valla 2025. a põhitegevuse kulud tegevusalade lõikes

Tegevusala kood	Tegevusala nimetus	Eelarve 2025	Eelarve 2024
01	Üldised valitsussektori teenused	640 738	639 037
01111	Volikogu	20 960	20 748
01112	Vallavalitsus	532 296	534 117
01114	Reservfond	75 000	75 000
01600	Muud üldised valitsemise teenused	4 782	4 782
01800	Üldisloomuga teenused	7 700	4 390
02	Riigikaitse	9 493	0
02200	Tsiviilkaitse	9 493	0
03	Avalik kord	21 960	35 031
03200	Päästeteenused	21 960	35 031
04	Majandus	304 583	354 251
04210	Maakorraldus	4 300	3 900
04360	Soojamajandus	71 780	86 101
04410	Mineraalse toorme kaevandamine	9 030	82 760
04510	Teed	87 745	98 712
04520	Väikesaared (Veetransport, jm)	42 778	33 448
04730	Turism	42 950	12 550
04740	Üldmajanduslikud arendusprojektid	46 000	36 780
05	Keskkonnakaitse	191 560	182 240
05100	Jäätmekäitlus	18 850	17 350
05101	Avalike alade puhastus	168 710	154 869
05400	Biol.mitmekesisuse ja maastiku kaitse	4 000	10 021
06	Elamu- ja kommunaalmajandus	153 705	145 603
06100	Elamumajanduse arendamine	18 765	14 765
06400	Tänavavalgustus	5 000	5 000
06605	Muu kommunaalmajandus	129 940	125 838
07	Tervishoid	6 168	0
07400	Avalikud tervishoiuteenused	6 168	0
08	Vaba aeg ja kultuur	523 001	463 331
08102	Sport	8 600	8 554
08103	Puhkepargid ja -alad	2 000	1 800
081032	Kaasav eelarve	0	15 000
08107	Noorsootöö	151 639	100 779
08109	Vabaaja tegevused	32 550	17 700
08201	Raamatukogud	66 110	64 822

08202	Rahvakultuur	100 592	105 271
08203	Muuseum	137 289	127 684
08300	Infoleht	11 141	11 141
08600	Muu vaba aeg, kultuur, religioon	13 080	10 580
09	Haridus	1 963 527	1 797 257
09110	Koolieelsed lasteasutused	531 965	518 744
09212	Põhihariduse otsekulud	1 187 268	1 051 622
09400	Kolmanda taseme haridus	6 400	6 400
09500	Täiskasvanute täiendkoolitus	0	1 000
09510	Noorte huviharidus	100 114	82 904
09600	Koolitransport	38 570	37 540
09601	Koolitoit	99 210	99 047
10	Sotsiaalne kaitse	373 711	358 033
10121	Muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse	6 000	5 000
10124	Puudega täisealise isiku hooldus	4 500	
10200	Üldhooldusteenused	231 471	203 000
10201	Muu eakate sotsiaalne kaitse	2 612	3 270
10202	Eakate koduteenus	29 270	28 260
10402	Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	81 050	104 296
10404	Turvakoduteenus	600	600
10600	Eluasemeteenused sots.riskirühmadele	2 000	2 000
10700	Varjupaigategenus	600	600
10701	Riiklik toimetulekutoetus	13 608	9 007
10702	Muu sotsiaalne riskirühmade kaitse	2 000	2 000
	PÕHITEGEVUSE KULUD KOKKU	4 188 446	3 974 783

Muhu valla 2025. a investeerimistegevus

	Eelarve 2025	Eelarve 2024
Investeerimistegevus kokku	-686 045	-462 524
Põhivara müük	25 000	30 000
Põhivara soetus	-1 068 800	-576 966
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine	467 700	165 000
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine	-77 200	-50 000
Finantskulud	-39 745	-33 558
Finantstulud	7 000	3000

Investeerimistegevuse kulud objektide lõikes

	KOKKU
PÕHIVARA SOETUS	1 068 800
03 Avalik kord	15 000
Päästemaja projekteerimine	15 000
04 MAJANDUS	125 000
valla teede ehitus	70 000
Võiküla munakivi tee projekteerimine	20 000
Liiva-Hellamaa kergliiklustee projekteerimine	35 000
08 VABA AEG JA KULTUUR	66 800
Mänguväljak pumptracki raja projekteerimine	10 000
Muuseumi investeeringud	56 800
09 HARIDUS	862 000
Haridusasutuste IKT projekt	79 914
Spordihoone rekonstrueerimine	680 000
Koolihoones tehtavad investeeringud	102 086
PÕHIVARA SOETUSEKS ANTAV SIHTFINANTSEERIMINE	77 200
04 MAJANDUS	
Kesselaiu tööpaadi soetuse toetus	17 200
Merepääste aluse soetuse toetus	10 000
06 ELAMU- JA KOMMUNAALMAJANDUS	
Hajaasustuse projekti toetus	50 000
INVESTEERINGUD KOKKU	1 146 000

Muhu valla 2025. a finantseerimistegevus

	Eelarve 2025	Eelarve 2024
Finantseerimistegevuse kokku	237 320	78 444
Kohustuste võtmine	380 000	200 000
Kohustuste tasumine	-142 680	-121 556

Laenud ja kapitalirendiliisingud						
	Lepingujärgne laenusumma	2025	2026	2027	2028-....	Kokku tagasimakse osa
Swedbank (tähtaeg 2028)	900 000	93 900	97 181	100 645	95 399	387 125
Uus laen	380 000	37 110	67 899	73 035	201 956	380 000
Laenud kokku	1 280 000	131 010	165 080	173 680	297 355	767 125
Kapitalirent (tähtaeg 2028) Swedbank Liising AS	68 039	11 670	12 387	13 148	10 389	47 594
Kapitalirendid kokku	68 039	11 670	12 387	13 148	10 389	47 594

Üldosa

Muhu valla 2025. a eelarve koostamise õiguslikud alused on kohaliku omavalitsuse korralduse seadus (KOKS), kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadus (KOFS), Muhu valla arengukava aastateks 2024-2035 ning Muhu valla eelarvestrateegia 2025-2028.

KOFS-i alusel koostab eelarveprojekti vallavalitsus ning esitab selle volikogule hiljemalt üks kuu enne uue eelarveaasta algust, s.o. hiljemalt 1. detsembriks.

Muhu valla hallatavad asutused esitasid 1. novembriks 2024. a vallavalitsusele oma nägemuse 2025. a kavandavate tegevuste kohta ja eelarveprojekti koos seletuskirjaga. Eelarve projekti koostamisel on lähtutud 2024. a vallaeelarve tegelikust täitmisest, majandusprognosidest, õigusaktidega kohalikule omavalitsusele ettenähtud ülesannete täitmise kohustusest ja Muhu valla kehtivatest lepingutest.

2025. a eelarve eelnõu I lugemiseks on võrdlusandmed võetud 14.02.2024. a kinnitatud Muhu valla 2024. a eelarvest.

Eelarve arvanded on esitatud eurodes. Eelarve on koostatud tekkepõhiselt.

Seletuskiri lähtub koondeelarve ülesehitusest. Sissejuhatavale osale järgneb eelarve tulude iseloomustus, mis jaguneb põhitegevuse tuludeks ja investeerimistegevuse tuludeks. Sellele järgneb valla kulude iseloomustus valdkondade lõikes.

Eelarve struktuur koosneb põhitegevuse tuludest ja -kuludest, investeerimistegevusest, finantseerimistegevusest ja likviidsete varade muutusest. Üldiseks põhimõtteks on see, et igapäevased vajadused vallaelu korraldamisel on kaetud laekuvate tulude (tulumaks, maamaks, toetus- ja tasandusfond, tulud valla majandustegevusest jm. tulud) arvelt, st. põhitegevuse tuleml on positiivne tagamaks valla jätkusuutlikkus. Samuti arvestatakse eelarve koostamisel, et üldjuhul peab planeeritava aasta põhitegevuse tulude kasv protsentuaalselt ületama põhitegevuse kulude kasvu või olema vähemalt võrdne.

Põhitegevuse tulud

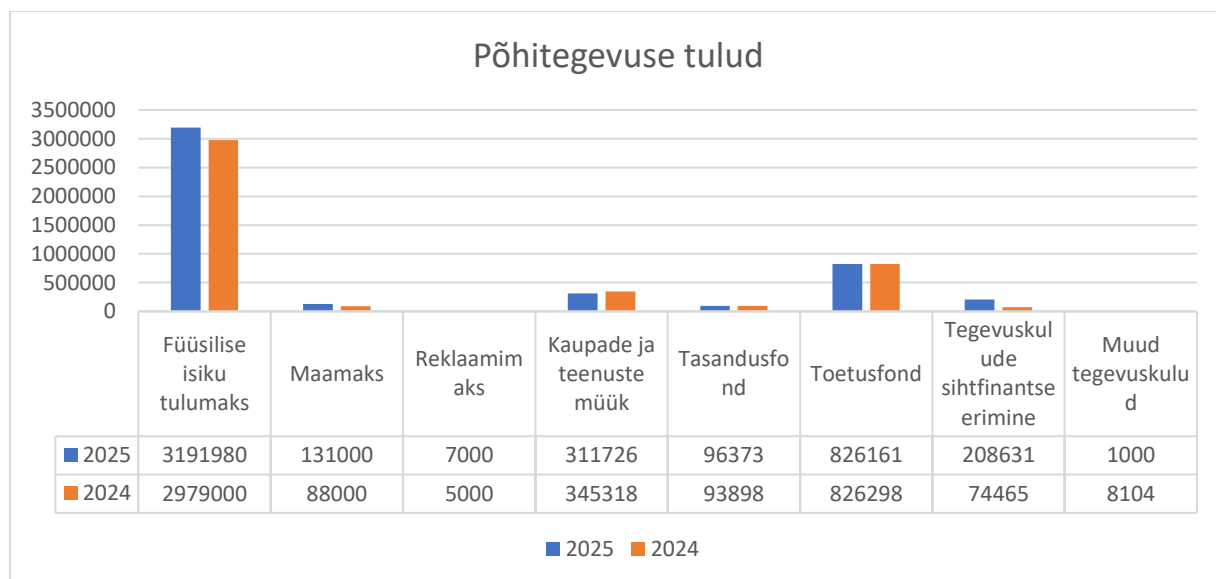
Olulised muudatused:

Riigi poolt on kohalike omavalitsuste tulubaasi rahastamisel 2025. a järgmised põhimõttelised muudatused:

1. Tulumaksu eraldus töötasudelt väheneb 11,86% > 11,29%, so -0,6%.
2. Lisandub tulumaksu eraldus pensionitulult 5,5% , kasv võrreldes 2024. a 3%.
3. Pensionituludelt arvestatud tulumaksust 1,88% on mõeldud hooldusreformi kulude katteks. Tasandusfondi kaudu eraldatakse hooldusreformi minimaalse lävendi tagamise toetust summas 31 755 eurot.
4. Tulu maamaksust suureneb 43 000 euro võrra tulenevalt maamaksuseaduses 2025. a ettenähtud maamaksu tõusu piirmäära muutusest.
5. Huvitegevuse toetuse suurus sõltub toimetuleku toetust saanud peredes elavate laste arvust. Toetuse riiklikku üldsummat on vähendatud 11%
6. Lasteaia ja kooli õpetajate töötasu tõstmist ei ole Vabariigi Valitsusel plaanis ja sellega seoses toetussumma ei suurene.
7. Uus toetus summas 6168– vaimse tervise toetus – eelarves uue tegevusala real - Tervishoid
8. Rahvastikutoiminguteks eraldati 2024. a 87 eurot, 2025-ndast aastast see toetus kaob, kuid kaetakse aasta algul teostatud toimingute kulud.
9. Eelarve kinnitamise ajaks on juba laekunud mitmed summad sihtfinantseerimised tegevuskuludeks – kokku 58 573 eurot

2025. a eelarves on planeeritud tulud 4 773 871 eurot. See on 8% rohkem kui 2024. a eelarves.

Graafikust näha võrdlusandmed tegevustulude tululiikide osas.

Füüsilise isiku tulumaksu moodustab eelarve tuludest 66,86% ja sellepärast on muude tegevustulude osa on väga väike ja graafikust eriti ei paista välja. Toetusfond moodustab eelarvelistest tuludest 17,31%.

Põhitegevuse kulud

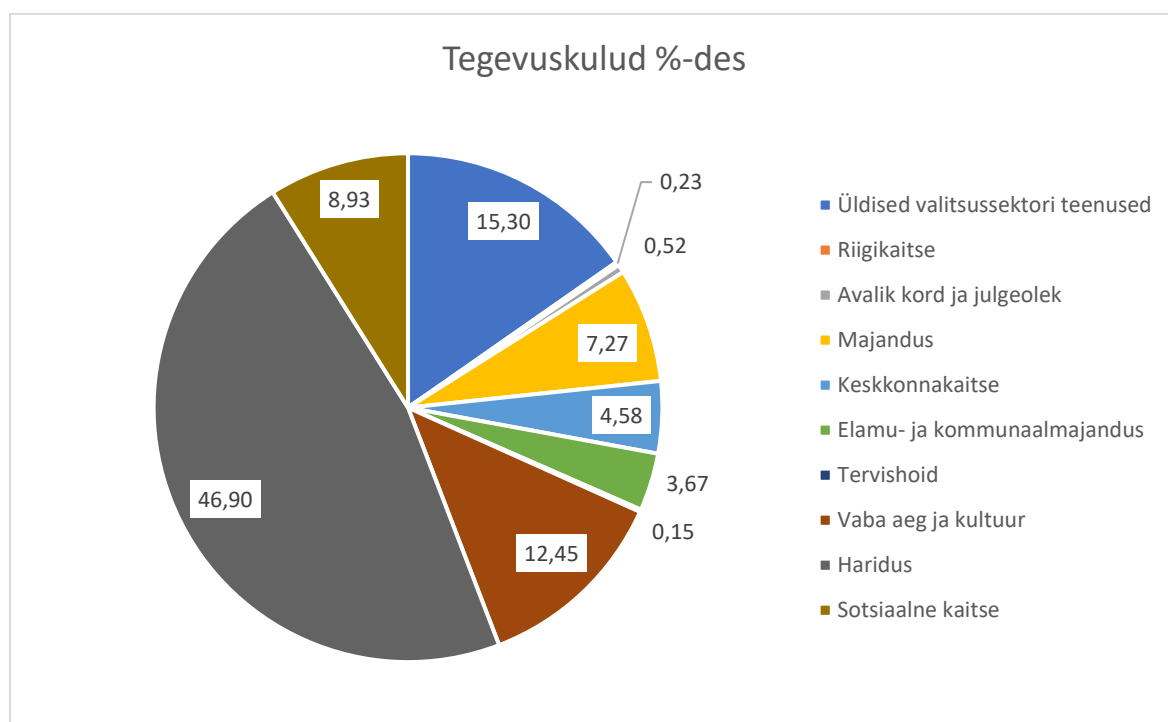
Olulised muudatused:

1. Miinimumpalga tõus +8,05%, so 820 eurolt 886 eurole.
2. Õpetajate miinimumpalga tõusu Vabariigi Valitsus ei ole planeerinud. 2023/2024 oli palgatõus 4,06%. Eelnõus on teiste töötajate palgafondi kasvuks 4%.
3. Käibemaksu tõus alates 1.07.2025 22% > 24%, mõjutab oluliselt suuremaid investeeringuid. Majanduskulude osas väga suurt kulude kasvu planeeritud ei ole.
4. Lisandub vaimse terviste toetus – tulud/kulud tasakaalus. Eelarves lisandus uus tegevusala – 07400 - Tervishoid
5. Kesselaiu saarevahi personalikulud viidud väikesaarte tegevusala alla.
6. Kriisivalmiduse projektitoetuse saamisest tingituna uus tegevusala – 02200 – Tsiviilkaitse.

2025.a eelarves on planeeritud põhitegevuse kulud 4 188 446 eurot. See on 5,38% enam kui 2024.a eelarves.

Põhitegevuse kulud jaotuvad kümne erineva valdkonna vahel, mis omakorda jagunevad majandusliku sisu alusel: toetused, majandamis- ja tööjõukulud ning muud kulud.

Põhitegevuse kulud jaotuvad järgmiselt:

Üldised valitsemissektori teenused (vallavolikogu ja vallavalitsus, reservfond)

Kulude eelarve on kokku 640 738 eurot. Eelarve suureneb võrreldes 2024. a eelarvega +0,3%. Suurenemine seotud kohaliku omavalitsuse volikogu valimiste kuluga. Vallavalitsuse kulude üldine maht väheneb. Personalikulude kasv 2,05%, saarevahi personalikulud viidud väikesaarte tegevusala reale. Kokkuhoid majanduskulude arvelt.

Riigikaitse

Muhu valla eelarves uus tegevusala – 02200 – projektipõhine toetus kriisivalmiduse ...tegevusteks.

Avalik kord

Kulude eelarve kokku on 21 960 eurot. Muhi Vabatahtliku Päästekomando majandus- ja tegevuskulud on 15 460 eurot (kulude katteallikas on riigipoolne toetus). Muudeks päästekuludeks on eelarvestatud 1500 eurot, mis sisaldab kulutusi projektile „Kodud tuleohutuks“. Tuletõrje veevõtukohta rajamiseks on planeeritud 5000 eurot.

Majandus

Kulude eelarve kokku 304 583 eurot. Eelarve väheneb võrreldes 2024. a eelarvega 16,2%. Koguva karjääris toodeti vajalik killustik 2024. a ja killustiku toomiskulusid eelarvesse kavandatud ei ole.

Teede tegevusala sisaldab igapäevase teehoolde ja liikluskorraldusvahendite kulusid. Teede majanduskuludesse on eelarvestatud 87 745 eurot.

Soojamajanduses suuri muudatusi ette ei nähta. Hakkepuidu soetamiseks on eelarvestatud 40 000 eurot.

Tegevusala veetransport all on väikesaarte Kesselaiu ja Viirelaiu haldamise ning hüdrokopteri majanduskulud. Riigi poolt eraldatakse Muhi vallale läbi tasandusfondi väikesaarte ülalpidamiseks 50 659 eurot. Tegevuskulude arvelt suunatud 5 000 eurot põhivara soetuseks antava sihtfinantseerimise reale.

Suurim kulude kasv on turismi tegevusalal, tegemist toetuse abil tähtajalise turismispetsialisti ametikoha loomisega. Rahastus peamisel sihtfinantseerimisega.

Üldmajanduslike arendusprojektide all on valla 35. a sünnipäeva ja planeeringuga seotud kulud.

Keskkonnakaitse

Kulude eelarve kokku 191 560 eurot. Eelarve suureneb võrreldes 2024. a eelarvega 5,1%. Suurenemine on seotud avalike alade puhastuse personalikulude kasvuga. Avalike alade alla kuulub lume lükkamine, suvine niitmine jne. Lume lükkamisele on eelarvestatud 50 000 eurot. Ülejäänud tegevustele on eelarvestatud majanduskuludesse 30 000 eurot. Lisanduvad kompaktladuri AVANT ülalpidamiskulud summas 4 000 eurot. Lisaks on eelarvestatud Muhi maalinna hooldustöödeks 3 000 eurot.

Bioloogilise mitmekesisuse ja maastikukaitse all on kulud Liiva pargi hooldustöödeks ja hulkuvate kasside varjupaigatenuse eest. Jäätmekäitluses muutusi ei ole.

Elamu-ja kommunaalmajandus

Kulude eelarve kokku 153 705 eurot. Eelarve suureneb võrreldes 2024. a eelarvega 5,6%. Tegevusala elamumajanduse arendamine sisaldab endas Sinilinnu korterelamu haldamisega seonduvat. Eelarvesse lisandunud ventilatsiooni remont ja hooldus 4 000 euroga.

Suur majanduskulude tõus 45% on tegevusalal muu kommunaalmajandus. Sellel tegevusalal kajastatakse Kommunaalameti tööjõukulud, kalmistute haldamiskulud, valla kinnisvara hooldus. Kommunaalameti palgafondi tõus on 6,28%, mis on seotud miinimumpalga tõusuga. Kommunaalmajanduse eelarvesse on lisatud Soonda laohoone remont 8 000 eurot, turuhoone juurde joogiveepunkti rajamine 5 000 eurot, valla erinevate hoonete parendustööd 10 000 eurot.

Tänavavalgustus hõlmab Liiva, Piiri ja kergliiklustee valgustuse elektri- ja hoolduskulusid.

Tervishoid

Eelnevatel aastatel sotsiaalse kaitse projektide vahenditega teostatud vaimse tervise teenuse osutamist on nüüd Vabariigi Valitsus otsustanud püsivalt toetada ja 2025. a on see summa tervishoiu real ja vahendid eraldatud sihtotstarbeliselt toetusfondiga.

Vaba aeg ja kultuur

Kulude eelarve kokku 523 001 eurot. Eelarve suureneb võrreldes 2024. a eelarvega 12,88%.

Tegevusala sport hõlmab spordikooli ja -huviringide kohamakse.

Noorsootöö tegevusalal on kulude suurenemine seotud HUGH24 projektiga, rahaline kate läbi sihtfinantseerimise.

Tegevusala vabaaja kulud suurenevad 78,2% ulatuses seoses hoogustunud spordi- ja kultuurisündmustega. Eelarvestatud on omavalitsuste suvemängudega, külade spordipäevaga, jalgrattamatkadega Muhumaal, Muhu laste ja muhulaste mängudega, jne. 2025. a osalemine vabariiklikul tantsu- ja laulupeol.

Rahvakultuuri all on Hellamaa külakeskuse tegevuskulud ja mitmete kultuurisündmuste korralduskulud. Suurenevad palgatoetused tantsu- ja koorijuhtidele.

Muhu vald toetab ühte koorijuhti Muhu Segakoori juhendamisel ja ühte tantsujuhti kahe rühma „Tokkroes“ ja „Väike Roos“ juhendamisel. Antav toetuse summa 7 503 eurot kantakse MTÜ Muhu tantsib laulab arvele vastavate rühmade juhendajate 50%-i palgafondi kulude katteks. Riiklik toetus 50%-i ulatuses palgafondist laekub samuti MTÜ-le Muhu tantsib laulab.

Muuseumi tegevuskulude kasvuks on 7,5%, mis on seotud suure osas alampalga tõusuga. Tegevusala infoleht hõlmab ajaleht „Muhulane“ väljaandmist ja Muhu uudiste toimetamist.

Tegevusala muu vaba aeg, kultuur ja religioon sisaldab 5440 eurot omaalgatuslike tegevuste toetusi, 3000 eurot külavanemate tegevuskulusid, 1000 eurot toetust talgutele „Teeme ära“, 640 eurot toetust festivalile „Juu Jääb“ ja lisandub 2000 eurot toetusi, mille eesmärk on toetada erinevate MTÜ-de jm isikute projektide omaosalusi objektidele ja sündmustele, mis hõlmavad avalikku huvi. Kogukonnale mõeldud üritused 1000 eurot.

Haridus

Kulude eelarve kokku on 1 963 527 eurot. Eelarve suureneb võrreldes 2024. a eelarvega 9,25%. Siin kajastuvad lasteaija ja põhikooli personali töötasud, kulud koolitranspordile ja koolitoidule ning teistelt omavalitsustelt haridusteenuse ostmise kulud.

Teistele omavalitsustele makstavate kohamaksude suurenemine seotud väljapool Muhu valda õppivate õpilaste arvu kahekordistumisega.

Noorte huvihariduses on eelarvestatud eelmise aasta summad. Riigipoolne toetus huvitegevusele väheneb, kuid vähenemine kaetakse valla omavahenditest.

Põhikooli toitlustamise toiduainete kuludeks on eelarvestatud 40 650 eurot. Riik eraldab koolitoidule toetusena 22 750 eurot.

Hariduskulude suurenemine võrreldes esialgse eelarveprojektiga on tingitud mitmetest projektitoetustest.

Sotsiaalne kaitse

Kulude eelarve kokku 373 711 eurot. Eelarve suureneb võrreldes 2024. a eelarvega 4,4%. Suurenemine on seotud üldhooldusteenuste kulude kasvuga seoses riigi poolt kehtestatud pikaajalise hoolduse korraldamisega.

Muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse sisaldab hooldaja- ning hooldustoetuse kulusid ning toetuseid puuetega inimestele.

Muhu valla hoolduskomponendi piirmäär on 600 eurot. Üldhooldusteenuste eelarves on arvestatud 30 inimesega 12 kuud, mille alusel tuleb vallal tasuda pikaajalise hoolduse eest 216 000 eurot, suurenemine 30 000 eurot. Eelarvesse on veel lisatud muudeks kuludeks 10 000 eurot, mis peab vajadusel katma transpordikulud, haigla arveid, hoolduse kulusid, kulusid mis on üle piirhinna, jne.

Muu eakate sotsiaalne kaitse on koduhooldus- ja sotsiaaltransporditeenuse korraldamise kulud.

Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse on sünnitoetused (a` 500 eurot), õppetoetused (a` 70 eurot); ühekordsed sotsiaaltoetused, matusetoetus (a` 350 eurot), ranitsatoetus (a` 250 eurot). Sotsiaalteenused on tasud lepingulistele teenuste pakkujatele, laste jõulupakid, abivahendite renditasud jm. ühekordsed sotsiaalteenuste kulud.

Eluasemeteenused sotsiaalsetele riskirühmadele on Hellamaa Kruusiaugu sotsiaaleluruumi majanduskulud.

Riikliku toimetulekutoetuse summa on 10 678 eurot, millest 7 716 eurot eraldatakse toetusfondi kaudu ja 2962 eurot on 2024. a vahendite jääk.

Muu sotsiaalne riskirühmade kaitse on ravikindlustuseta inimeste esmatasandi ravikulud.

Investeeringis- ja finantseerimistegevus

2025. a eelarves on planeeritud investeeringustegevusteks 686 045 eurot, 48,32% rohkem kui 2024. a.

Investeeringustegevus koosneb:

- **Põhivara soetus** 1 068 800 eurot;
 - Suurimad investeeringuobjektid on:
 - Hellamaa-Liiva kergliiklustee projekteerimine 35 000 eurot;
 - Valla teed (mustkatete rajamine) 70 000 eurot
 - Võiküla munakivitee projekteerimine 20 000 eurot;
 - Päästemaja projekteerimine 15 000 eurot;
 - Mänguväljakule pumptracki raja projekteerimine 10 000 eurot;
 - Muuseumi museaalide soetamine 1000 eurot;
 - Muuseumi adminhoone projekteerimine 30 046 eurot;
 - Muuseumi hoonete katuste renoveerimised 25 754 eurot;
 - Põhikooli IT juhtimismudeli projekti elluviimine 79 914 eurot;
 - Põhikooli ventilatsiooni projekteerimine ja inva WC ehitus 102 086;
 - Spordihoone rekonstrueerimine 680 000 eurot;
- **Põhivara müük:** maade müük 25 000 eurot;
- **Põhivara sihtfinantseerimiseks saadavad toetused** 467 700 eurot;
 - Haridusasutuste IT juhtimismudeli projekti toetus 60 000 eurot;
 - Hajaasustuse projekti toetus 25 000 eurot;
 - Põhikooli inva WC ehitus 50 000 eurot;
 - Spordihoone rekonstrueerimine 300 000 eurot;
 - Muuseumis hoone katuse remont 17 700 eurot;
 - Võiküla munakivitee 15 000.
- **Põhivara soetuseks antavad toetused** -77 200 eurot;
 - Hajaasustuse programmi kuludeks -50 000 eurot;
 - Kesselaiu tööpaadi soetuseks -17 200 eurot.
 - Merepääste seltsile päästepaadi soetuseks 10 000 eurot
- **Intressikulud** -39 745 eurot;
- **Intressitulud** 7 000 eurot.

Põhitegevuse tulem, netovõlakoormus ja raha jääk

2024. a lõpuks on valla omafinantseerimise võime ehk põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe ligikaudu **587 125 eurot** ehk 12,30% põhitegevuse tuludest, millest tasutakse laenu põhiosa tagasimaksed 131 010 eurot, kapitalirendi makseid 11 670 eurot, laenu intressikulusid 37 215 eurot ja kapitalirendi intressikulusid 2530 eurot. Eesmärk on seda taset hoida ka järgnevatel aastatel, et säilitada investeeringisvõimekus.

Põhivara müügist saadav 25 000 eurot suunatakse investeeringuteks.

Likviidsete varade maht suureneb 138 400 euro võrra, ulatudes 2025. a lõpuks 450 000 euroni. Eesmärk on seda taset hoida ka järgnevatel aastatel, et säilitada maksevõime ja investeerimisvõimekus.

Netovõlakoormus (kohustised miinus likviidsed varad) on 2025. a lõpuks 5,1% põhitegevuse tuludest.

Reservfond on 75 000 eurot.

Ülevaade arengukavas kajastatud eesmärkide kavandatavast täitmise plaanist 2025. a

- Õpikeskkonna kaasajastamine – Muhu kooli siseruumide kaasajastamine
- Haridusasutuste IKT juhtimismudeli rakendamine koostöös Saaremaa vallaga
- Muhu haridushoone sisekliima kaasajastamine
- Ligipääsetavuse tagamine haridushoonetele
- Muhu spordihalli rekonstrueerimine
- Muuseumi administratiivhoone rekonstrueerimine
- Liiva pargi muutmine atraktiivseks vaba aja veetmise kohaks
- Olemasolevate kultuuri- ja spordisündmuste edasiarendamine
- Uute sündmuste kavandamine ja korraldamine
- Erivajadustega inimeste toimetuleku toetamine
- Vaimse tervise teenuste laiendamine ja kättesaadavuse tagamine
- Avalike teede võrgu korrastamine
- Kuivastu – Liiva -Koguva kergliiklustee rajamine
- Kohalike teed tolmuva katte rajamine
- Hoonete energiatõhususe parendamine

Võrdlus eelarvestrateegiaga 2025-2028

Eelarvestrateegia on kohaliku omavalitsuse üksuse arengukavast tulenev finantsplaan nelja eelseisva eelarveaasta kohta. Eelarvestrateegia koostatakse arengukavas sätestatud eesmärkide saavutamiseks, et planeerida kavandatavate tegevuste finantseerimist. Muhu valla eelarvestrateegia aastateks 2025-2028 on kinnitatud Muhu Vallavolikogu 16.10.2024. a määrusega nr 45.

Eelarvestrateegiaga võrreldes on põhitegevuse tulud 2025.a eelarves planeeritud 172 001 eurot suuremad, kuna eelarvestrateegias ei osanud nii täpselt toetus- ja tasandusfondi planeerida ja mitmeid suuremahulisi projektitoetusi, mille võrra on suuremad ka tegevuskulud. Põhitegevuse tulem on eelarvestrateegiaga võrreldes 38 487 eurot väiksem. Üldiselt on suhteliselt täpselt järgitud eelarvestrateegiat.

Eelarvestrateegias 2025.a planeeritud investeeringud on kõik ka reaalselt 2025.a eelarves kavandatud, mis tõendab, et investeeringute kavandamine on olnud realistlik ja sellele on eelnenud järjepidev töö investeeringute ettevalmistamisel ja meetmete olemasolul ka rahastustaotluste koostamisel.